T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

www.balioglu.net

ADIYAMAN KAHTA BELEDİYESİ

2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2019

İÇERİK

ADIYAMAN KAHTA BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **1**

ADIYAMAN KAHTA BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU **32**

www.balioglu.net

www.balioglu.net

ADIYAMAN KAHTA BELEDİYESİ

2018 YILI

SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM

RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 6
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 6
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 7
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 7
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 8
7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI 9
8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER 12
9. EKLER 24

www.balioglu.net

KISALTMALAR

GHS: Geçiş Hakkı Sağlayıcısı

EHABS: Elektronik Haberleşme Altyapı Bilgi Sistemi

EPDK: Enerji Pİyasası Düzenleme Kurumu

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Yapılmakta Olan Yatırımların Mali Tablolara Hiç Yansımaması

2. Sözleşmeye Bağlanan İhalelerde Taahhüt Kartlarının Tutulmaması ve Taahhüt Hesaplarının Kullanılmaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Elektronik Haberleşme Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Ücretlerinin Alınmaması

2. Gecekondu Fonunun Kurulmaması

3. İşyerlerinden Alınması Gereken Çevre Temizlik Vergisinin Bazı İşyerlerinden Alınmaması, Tahakkuk ve Takibinin Yapılmaması

4. İşyerlerine Asılan Tabelalar İçin İlan Reklam Vergisi Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması

5. 100 Kasa Hesabı ile 108 Hazır Değerler Hesabının Kullanılmaması

6. Kiraya Verilen Duran Varlıkların Nazım Hesaplarda İzlenmemesi

7. Teminat Mektuplarının Muhasebe Hesaplarında İzlenmemesi

8. Tapu İdaresinden Kamulaştırma İşlemlerine İlişkin Bilgi Edinilmemesi Sonucu Kamulaştırılan Taşınmazlarla İlgili Emlak Vergisi Takibinin Yapılmaması

9. Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporunun Yayımlanmaması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Kahta Belediyesi 03.07.2005 tarih ve 5393 sayılı Belediye Kanunu hükümlerine göre kurulan, idari ve mali özerkliğe sahip kamu tüzel kişisidir. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 2'nci maddesi gereğince genel yönetim kapsamında bir kamu idaresidir. Kurumun görev ve sorumlulukları 5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde düzenlenmiştir.

Buna göre, Belediyenin başlıca görev ve sorumlulukları şunlardır:

İmar gibi kentsel alt yapı; coğrafî ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları; kadınlar ve çocuklar için konukevleri açma; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Devlete ait her derecedeki okul binalarının inşaatı ile bakım ve onarımını yapabilir veya yaptırabilir, her türlü araç, gereç ve malzeme ihtiyaçlarını karşılayabilir; sağlıkla ilgili her türlü tesisi açabilir ve işletebilir; mabetlerin yapımı, bakımı, onarımını yapabilir; kültür ve tabiat varlıkları ile tarihî dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin korunmasını sağlayabilir; bu amaçla bakım ve onarımını yapabilir, korunması mümkün olmayanları aslına uygun olarak yeniden inşa edebilir. Gerektiğinde, sporu teşvik etmek amacıyla gençlere spor malzemesi verir, amatör spor kulüplerine ayni ve nakdî yardım yapar ve gerekli desteği sağlar, her türlü amatör spor karşılaşmaları düzenler, yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda üstün başarı gösteren veya derece alan öğrencilere, sporculara, teknik yöneticilere ve antrenörlere belediye meclisi kararıyla ödül verebilir. Gıda bankacılığı yapabilir.

Kurumun kanunların verdiği yetki çerçevesinde yönetmelik çıkarmak, emir vermek, belediye yasakları koymak ve uygulamak, kanunlarda belirtilen cezaları vermek, gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin ya da ruhsatları vermek ve özel kanunları gereğince belediyelere ait vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilini yapmak da yetki ve görev alanına girmektedir.

Kamu idaresinin bağlı ve ilgili olduğu kamu idareleri yönünden ise; Kurum üzerinde merkezi idarenin vesayet yetkisi, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden önce tek başına İçişleri Bakanlığı tarafından kullanılmaktaydı. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden sonra

www.balioglu.net

İçişleri Bakanlığı'na bağlı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü adı altında, 10.07.2018 tarih ve 30474 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde kurulmuştur.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden sonra mahalli idareler alanında İçişleri Bakanlığı ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı görevlendirilmiştir. Denetim ve soruşturma İçişleri Bakanlığı tarafından yürütülmektedir. İlgili Bakanlık, mülkiye müfettişleri, mahalli idareler kontrolörleri vasıtasıyla inceleme, teftiş ve soruşturma yaptırabilmektedir. Mahalli idarelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetleri yapmak, takip etmek, sonuçlandırmak ve geliştirmek, mahalli idare yatırım ve hizmetlerinin kalkınma planları ile yıllık programlara uygun şekilde yapılmasını gözetmek, Mahalli idareler personelinin hizmet içi eğitimini planlamak ve uygulanmasını takip etmek, Mahalli idarelerin teşkilat, araç ve kadro standartlarını tespit etmek gibi konularında ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü yetkilidir.

www.balioglu.net

1.2.Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Kahta Belediyesinin "Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik" hükümlerine göre tespit edilen memur kadrosu 211 olup, çalışan memur sayısı 74 (3 Belediye Başkan Yardımcısı, 7 Müdür, 1 Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı, 1 Şef, 5 Mühendis, 1 Memur, 2 Ambar Memuru, 1 Belediye Trafik Memuru, 1 Ayniyat Saymanı, 1 Muhasebeci, 2 Şoför , 1 İş Makinası Sürücüsü,1 Veznedar, 2 Tahsildar, 5 Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni, 1 Sayaç Memuru, 2 Tekniker, 1 Teknisyen, 1 Veteriner, 2 İtfaiye Çavuşu, 22 İtfaiye Eri, 11 Zabıta Memuru) boş memur kadrosu 137'dır. Norm kadro işçi sayısı 114 olup; çalışan işçi sayısı 114'tür. Ayrıca 5 sözleşmeli personel (1 Mimar, 3 Mühendis, 1 Avukat) görev yapmaktadır.

Kurum 1 belediye başkanı 25 belediye meclis üyesi, 3 seçilmiş 2 atanmış encümen üyesi, 3 atanmış başkan yardımcısı ve 16 hizmet biriminden oluşan bir organizasyon yapısına sahiptir.

Müdürlükler:

- İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü
- Strateji Geliştirme Müdürlüğü
- Hukuk İşleri Müdürlüğü
- Yazı İşleri Müdürlüğü

- Zabıta Müdürlüğü
- İtfaiye Müdürlüğü
- Mali Hizmetler Müdürlüğü
- Temizlik İşleri Müdürlüğü
- Destek Hizmetleri Müdürlüğü
- Emlak ve İstimlak Müdürlüğü
- İmar ve Şehircilik Müdürlüğü
- Fen İşleri Müdürlüğü
- Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü
- Park ve Bahçeler Müdürlüğü
- Su ve Kanalizasyon İşleri Müdürlüğü
- Muhtarlıklar Müdürlüğü

Kurumda bulunan 16 adet Müdürlük görevinden 7 adedi asaleten, 9 adedi vekaleten yürütülmektedir.

www.balioglu.net

1.3. Mali Yapı

Kurumun, bütçe türü mahalli idareler bütçesi olan 2018 yılı bütçesi 58.813.000,00 TL ve 7.000.000,00 TL Ek Ödenek olmak üzere toplam 65.813.000,00 TL gelir ve 65.813.000,00 TL gider olarak hazırlanmıştır. 2018 yılı geliri 59.646.610,80 TL olarak gerçekleşmiş olup, gelir bütçesi gerçekleşme oranı %90,63'tür. 2018 yılı gideri 65.122.685,48 TL olarak gerçekleşmiş olup, gider bütçesi gerçekleşme oranı %98,95'dir. Kurumun 2018 yılı bütçe gelir ve giderleri, bütçe ödeneği ile gerçekleşme oranları aşağıda gösterildiği gibidir.

Tablo 1: 2018 Yılı Bütçe Giderleri ve Bütçe Ödeneği

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe Tahmini (TL)	Bütçe Ödeneği (TL)	Gerçekleşme (TL	Gerçekleşme Oranı (%)
01-Personel Giderleri	14.200.000,00	14.200.000,00	13.040.220,81	91,83
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	2.371.000,00	2.371.000,00	2.233.338,30	94,19
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	29.995.000,00	29.995.000,00	28.767.952,13	95,91
04-Faiz Giderleri	2.300.000,00	2.300.000,00	3.766.963,79	163,78

05-Cari Transferler	1.120.000,00	1.120.000,00	659.514,09	58,89
06-Sermaye Giderleri	4.417.000,00	11.417.000,00	14.378.742,35	125,94
07-Sermaye Transferleri	210.000,00	210.000,00	114.611,27	54,58
09-Yedek Ödenek	4.200.000,00	4.200.000,00	2.161.342,74	51,46
TOPLAM	58.813.000,00	65.813.000,00	65.122.685,48	98,95

Tablo 2: 2018 Yılı Bütçe Gelirleri

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Tahmini (TL)	Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
01-Vergi Gelirleri	3.549.000,00	2.777.245,86	78,25
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.575.000,00	4.747.878,05	85,16
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	2.129.000,00	13.000,00	0,61
05-Diğer Gelirler	53.860.000,00	51.888.344,39	96,34
06-Sermaye Gelirleri	700.000,00	220.270,50	31,46
08-Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00	0
09-Red ve İadeler (-)	0,00	-128,00	0
TOPLAM	65.813.000,00	59.646.610,80	90,63

www.balioglu.net

Belediyenin 100.000,00 TL sermayeli, 183 personeli bulunan "Kahta Belediyesi Personel Limited Şirketi" isimli bir şirketi bulunmaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Kurumun muhasebe kayıt sistemi, 5018 sayılı Kanun ile getirilen tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek 27.05.2016 tarih ve 29724 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

Kurumun muhasebe biriminde kullanılan programlar aşağıda sıralanmıştır.

1. Bütçe Programı: SERAŞ Kamu Yönetimi Bilgi Sistemi
2. Muhasebe Programı: SERAŞ Kamu Yönetimi Bilgi Sistemi

3. Taşınır Programı: SERAŞ Kamu Yönetimi Bilgi Sistemi
4. Birim Muhasebe Programı Gelir Müdürlüğü Programı: SERAŞ Kamu Yönetimi Bilgi Sistemi

Tablo 3: Raporlama İçin Kullanılan Programlar

Adı	Kullanan Birim	Kullanım Amacı	Yazılımın Alındığı Firma	Kullanım Süresi
SERAŞ Kamu Yönetimi Bilgi Sistemi	MALİ HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ	ANALİTİK BÜTÇE	SERAŞ KAMU YÖN. BİLGİ İŞ. TİC.LTD.ŞTİ.	12 YIL
SERAŞ Kamu Yönetimi Bilgi Sistemi	MALİ HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ	MUHASEBE	“ “	12 YIL
SERAŞ Kamu Yönetimi Bilgi Sistemi	MALİ HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ	EMLAK, ÇTV, İLAN REKLAM	“ “	12 YIL
SERAŞ Kamu Yönetimi Bilgi Sistemi	MALİ HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ	MAL/HİZMET ALIMI TAKİP VE ONAY İŞLEMLERİ	“ “	12 YIL
SERAŞ Kamu Yönetimi Bilgi Sistemi	MALİ HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ	TAHAKKUK VE TAHSİLAT	“ “	12 YIL

www.balioglu.net

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,

- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare mal yönetimi icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

www.balioglu.net

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Üst yönetim ve çalışanların iç kontrol sistemi ve işleyişine ilişkin pozitif ve destekleyici tavırları ve bu tavrın sürekliliği sistem için hayati önemdedir. Bu çerçevede Kâhta Belediyesi yönetici ve çalışanlarının iç kontrollerin kalitesini olumlu yönde etkileyen bir iklim oluşturduklarını söylemek mümkündür. Kontrol ortamı için diğer önemli bir unsur, dürüstlük ve etik değerlerin korunması ve sergilenmesi, hepsinden öte içselleştirilmesidir. Kurumda iç denetim birimi olmadığı görülmüştür.

Kâhta Belediyesinde etik sözleşmelerinin imzalanmaması bu alandaki farkındalığın ve sorumluluğun geliştirilmesinin önünde önemli bir engeldir. Kurumda görev, yetki ve sorumlulukların açık şekilde belirlenmemiş olması, yetki devirlerinin uygulama yöntemlerinin bilinir olmaması kontrol faaliyetlerine yönelik uygun bir yönetim çerçevesi sağlamamaktadır.

Kurumun çalışanlarının katılımıyla ilgili mevzuat gerekliliklerine büyük ölçüde uyumlu bir çerçevede stratejik plan, faaliyet sonuçlarının idare faaliyet raporunda gösterilmesi bazı eksikliklerine karşın performans yönetimini oluşturmada önemli bir adımdır. Stratejik plan amaçlarını gerçekleştirmeye yönelik hedefler ve bu hedeflere ilişkin faaliyetlerin bütçe kaynaklarına ilişkin gerçeklikler çerçevesinde belirlenmesi ve sağlam kaynaklara dayandırılması da daha gerçekçi bir bütçe oluşumuna katkıda bulunmaktadır. Şüphesiz, bir yasal zorunluluk olarak başlatılan bu kapsamdaki çalışmaların gerçek yarar ve değeri daha iyi yönetimi sağlamaya verdikleri katkının görünürlüğü arttıkça anlaşılacaktır.

Belediye birimlerinde İç Kontrol Standartları Eylem Planının hazırlanmış olması ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu oluşturulması kontrol önlemlerinin süreklilik temelinde işlerliğini sağlama açısından önemlidir. Diğer taraftan, belediye birimlerinde yürütülen işlerin tanımlanmaması ve süreç şemalarının oluşturulmaması kontrol önlemlerinin işlerliği açısından belirsizlik yaratmaktadır.

Ön mali kontrole ilişkin sistematik kurumsal yapılandırmaların olmayışı faaliyetlerin düzenliliği ve mevzuata uygunluğun sağlanması açısından bir zaaf olarak değerlendirilebilirse de Kâhta Belediyesinin görece küçük bir kurum olması, üst yönetimin bazı konuları ve işlemleri doğrudan kendi gözden geçirme alanlarına dâhil edebilmesine ve bazı kilit personele güvene dayalı kontrol boşlukları bırakabilmesine olanak tanımaktadır.

www.balioglu.net

Kurumun, gerek 5018 sayılı Kanun, gerekse ikincil mevzuat aracılığıyla, sağlıklı bir iç kontrol yapısı oluşturulmasına ilişkin getirilen zorunluluklara ilişkin farkındalığı ve uygulamaya yönelik iradesi olumlu bir gelişmedir. Üst yönetim olarak iyi yönetimin sağlanmasına yönelik gerekli bilince sahip olunması da önemli bir kazanım olmakla birlikte hayata geçirilen iç kontrol aktivitelerine dair somut gelişmelerin izlenememesi göreceli bir zayıflık olarak değerlendirilmiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Denetlenen Kahta Belediyesi 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Yapılmakta Olan Yatırımların Mali Tablolara Hiç Yansımaması

258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı'nın Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda kullanılmaması nedeniyle devam eden yatırımlara ilişkin bilgiler kurum mali tablolarında yer almamaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı'yla ilgili 204'üncü maddesinde aşağıdaki düzenlemeye yer verilmiştir:

"Bu hesap, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılıncaya kadar izlenmesi için kullanılır."

Bu düzenleme çerçevesinde yapımı süren maddi duran varlıkların geçici kabulüne kadar veya işin fiilen tamamlanmasına kadar 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı'nda izlenmesi gerekmektedir.

Ancak yapılan incelemede Yönetmelik'in bu hükmüne uyulmadığı ve işin yapımı süresince yapılan 11.024.583,85 TL'lik yatırım harcamasının 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı'na kaydedilmediği görülmüştür. Söz konusu durum, İdare tarafından girişilen yatırımların sağlıklı bir şekilde izlenmesine engel teşkil etmekte ve mali tablolarda yer alan bilgilerde eksikliğe yol açmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 204'üncü maddesi gereğince yapımı devam eden maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılıncaya kadar 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenmesi için gerekli dikkat ve özen gösterilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında yapımı devam eden maddi duran varlıklar için 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının kullanılacağı belirtilmiş olup, bu husus sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

www.balioglu.net

BULGU 2: Sözleşmeye Bağlanan İhalelerde Taahhüt Kartlarının Tutulmaması ve Taahhüt Hesaplarının Kullanılmaması

Sözleşmelere dayanılarak girişilen taahhütlere ilişkin taahhüt kartlarının 920 Gider Taahhütleri Hesabı ile 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabına kaydedilmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 92 Taahhüt Hesaplarını açıklayan 448'inci maddesinde;

"(1) Bu hesap grubu, yılı için geçerli sözleşmeler ile ertesi mali yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen gider taahhütleri, mevzuatı gereğince bu tutarlara ilave edilen taahhütler ile bunlardan yerine getirilenler veya feshedilenlerin ve kamu-özel iş birliği modeli çerçevesinde girişilen taahhütler, bunlara yapılan ilaveler, fiyat güncellemeleri ile bunlardan yerine getirilenlerin sözleşme fiyatlarıyla izlenmesi için kullanılır.

(2) Bu grup aşağıdaki hesaplardan oluşur;

920 Gider Taahhütleri Hesabı

921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı

922 Kamu-Özel İş Birliği Modeli Taahhütleri Hesabı

923 Kamu-Özel İş Birliği Modeli Taahhütleri Karşılığı Hesabı"

Denilmektedir.

Aynı Yönetmelik'in 449'uncu maddesinde; muhasebe birimince ihale sözleşmelerinde yer alan taahhüt tutarlarının, taahhüt kartlarına yazılacağı ve gider taahhütleri hesabına kaydedileceği, söz konusu sözleşmelerin kanuni nedenlerle veya yargı kararıyla değişmesi durumunda ya da fiyat farkı hesaplanması, hakediş ödemesi gibi durumlarda hem ilgili taahhüt kartlarına hem de ilgili hesaba gerekli kayıtların yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Kamu idaresinde sözleşmelere dayanılarak girişilen taahhütlere ilişkin taahhüt kartları, yukarıdaki hükümler çerçevesinde düzenlenmemiş olduğu ve buna bağlı olarak toplam 25.559.543,58 TL'nin 920 Gider Taahhütleri Hesabı ile 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabına kaydedilmediği görülmüştür. Söz konusu durum, İdare tarafından girişilen taahhütlerin sağlıklı bir şekilde izlenmesine engel teşkil etmekte ve mali tablolarda yer alan bilgilerde eksikliğe yol açmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Sözleşmelere bağlanan ihalelerde taahhüt kartlarının tutularak 920 Gider Taahhütleri Hesabı ile 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabının kullanılmasına gerekli dikkat ve özen gösterilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında sözleşmelere bağlanan ihalelerde taahhüt kartlarının tutularak 920 Gider Taahhütleri Hesabı ile 921 Gider Taahhütleri Karşılığı

www.balioglu.net

Hesabının kullanılmasına gerekli dikkat ve özen gösterileceği belirtilmiş olup, bu husus sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

www.balioglu.net

8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Elektronik Haberleşme Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Ücretlerinin Alınmaması

Belediyenin, mülkiyeti kendine ait veya kamunun ortak kullanımında olan taşınmazların altından, üstünden veya üzerinden geçirilen kablo ve benzeri gereçler için herhangi bir ücret tarifesi belirlemediği ve bununla ilgili takip ve tahsilat yapmadığı görülmüştür.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik 27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Yönetmeliğin amacı; sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerecin taşınmazlardan geçirilmesiyle ilgili geçiş hakkına, bu hakka ilişkin uygulanacak ücret tarifesine ve bu Yönetmelik kapsamındaki işlemlerin denetlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Yönetmeliğin "Tanımlar ve Kısaltmalar" başlıklı 4'üncü maddesinde;

"*d) Geçiş hakkı: İşletmecilere; elektronik haberleşme hizmeti sunmak için gerekli şebeke ve altyapıyı kurmak, kaldırmak, bakım ve onarım yapmak gibi amaçlarla kamu ve özel mülkiyet alanlarının altından, üstünden ve üzerinden geçmeleri için tanınan hakları,*

g) Geçiş hakkı sağlayıcısı (GHS): Geçiş hakkına konu olan kamuya ait ya da kamunun ortak kullanımında olan taşınmazlar da dâhil olmak üzere taşınmazın sahipleri ve/veya taşınmaz üzerindeki hak sahiplerini,

ğ) İşletmeci: Yetkilendirme çerçevesinde elektronik haberleşme hizmeti sunan ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlayan ve altyapısını işleten şirketi, … ifade eder."

Hükümleri yer almaktadır.

Aynı Yönetmelik'in "Geçiş hakkına ilişkin anlaşma" başlıklı 8'inci maddesinde; işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcılarının Yönetmelik'te belirtilen ilkeler doğrultusunda geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları serbestçe yapabileceği ve geçiş hakkına ait ücretlerin ödeme şekillerinin anlaşmada yer alması gerektiği belirtilmektedir. Ayrıca firma, geçiş hakkına ilişkin anlaşma ve ekleri ile değişikliklerini, her türlü bilgi ve belgeyi süresi içerisinde eksiksiz ve doğru olarak EHABS denilen bilgi sistemine kaydetmek zorundadır.

Yönetmelik'in 9'uncu maddesinin birinci fıkrasında ise;

"*Geçiş hakkı kullanımında gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine ait mülkiyet alanları dışında kalan yerler için GHS tarafından, geçiş hakkını kullanan işletmeciden talep edilen geçiş*

www.balioglu.net

hakkı ücreti, Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde belirtilen fiyatları aşamaz." denilmek suretiyle geçiş hakkı ücretleri için bir üst sınır belirlenmiştir. Söz konusu ücret tarifesi Yönetmelik'in ekinde yer almaktadır.

Bu itibarla, Belediyenin karar organı olan Belediye Meclisi tarafından Yönetmelik ekinde belirtilen üst sınırları aşmamak üzere bir ücret tarifesi belirlenmeli ve belediyenin sorumluluğundaki taşınmazlardan geçen kablo ve benzeri gereçlerin tespiti yapılarak geçiş hakkı ücreti tahakkuk ettirilerek tahsilatı sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "Telekomünikasyon altyapı ve şebekelerinden alınması gereken geçiş hakkı bedellerinin tahakkuk ve tahsilatının yapılabilmesi için, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin 27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Yönetmelik hükümlerine göre ilk meclis toplantısında ücret tarifesi belirlenmek üzere meclis gündemine alınacak olup, ücret tarifesi belirlendikten sonra ivedi bir şekilde Belediyemiz taşınmazlarından geçen kablo ve benzeri gereçlerin tespiti yapılarak geçiş hakkı ücreti tahakkuk ve tahsil edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında Belediye taşınmazlarından geçen kablo ve benzeri gereçlerin tespiti yapılarak geçiş hakkı ücreti tahakkuk ve tahsil edileceği belirtilmiş olup, bu husus sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

www.balioglu.net

BULGU 2: Gecekondu Fonunun Kurulmaması

Kurum kayıtlarının incelenmesi neticesinde 775 sayılı Gecekondu Kanunu kapsamında kurulması gereken Gecekondu Fonunun kurulmadığı tespit edilmiştir.

775 sayılı Kanun'un "*Fonların teşkili ve kullanılması*" başlıklı 12'nci maddesinde; **"***Bu Kanundaki hizmetlerin yürütülebilmesi için aşağıdaki kaynaklardan sağlanacak gelirler, Türkiye Emlak Kredi Bankasında, ilgili belediyeler adına açılacak özel hesaplarda toplanarak birer fon teşkil edilir:*

(...)"

4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un "*Taksitle ödeme, satış bedelinden pay verilmesi, belediyelere devir*" başlıklı 5'inci maddesinde ise;

"*Belediye ve mücavir alan sınırları içindeki Hazineye ait taşınmazların satış bedellerinin tahsil edilen kısmından öncelikle yerinde muhafaza edilemeyen yapıların tasfiyesinde kullanılmak şartıyla %10'u, ilgili belediyelerin 20.7.1966 tarihli ve 775 sayılı Kanun hükümlerine göre*

oluşturulan fon hesabına aktarılır. Kalan kısmından ise ilgili belediyeye %30, varsa büyükşehir belediyesine %10 oranında pay verilir." hükümleri yer almaktadır.

Söz konusu Fonda toplanan kaynakların nasıl kullanılacağı ise 775 sayılı Kanun'un 13'üncü maddesinde ayrıntılı olarak açıklanmaktadır. Buna göre; Fonda toplanan paralar belediyece İmar ve İskân Bakanlığının (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı) izni alınmak şartıyla; Kanun'da belirtilen amaçlarda kullanılmak üzere arsa sağlanması, halk konutu ve geçici misafirhane yapılması, gecekondu ve önleme bölgelerinde yapılacak kamu hizmeti ve tesislerinin bakanlıkça onaylanan projelere göre yapılması ve onarılması, Kanun gereğince yapılması gereken plan ve projelendirme gibi hizmetlerde kullanılabilecektir. Taşınmazların satışlarından aktarılan %10 oranındaki payın fona aktarılması zorunlu tutulmuşken, kalan kısımdan aktarılan %30 oranındaki pay idarenin bütçe politikaları doğrultusunda serbestçe değerlendirilebilecektir.

Kamu idaresi cevabında; "4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un "Taksitle ödeme, satış bedelinden pay verilmesi, belediyelere devir" başlıklı beşinci maddesine göre;

"Belediye ve mücavir alan sınırları içindeki Hazineye ait taşınmazların satış bedellerinin tahsil edilen kısmından öncelikle yerinde muhafaza edilemeyen yapıların tasfiyesinde kullanılmak şartıyla % 10'u, ilgili belediyelerin 20.7.1966 tarihli ve 775 sayılı Kanun hükümlerine göre oluşturulan fon hesabına aktarılır. Kalan kısmından ise ilgili belediyeye % 30, varsa büyükşehir belediyesine % 10 oranında pay verilir. ...Bu paylar tahsilini takip eden ayın yirmisine kadar ilgili idarelerin hesaplarına aktarılır." Hükmü uyarınca Belediyemize aktarılacak payın ilgili kısmı için 20.07.1966 tarih ve 775 sayılı Gecekondu Kanunu kapsamında Gecekondu Fonu kurulacak olup, bu fondan yapılacak harcamalarda söz konusu kanunun 13'üncü maddesine riayet edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresinin cevabında 775 sayılı Gecekondu Kanunu kapsamında gecekondu fonu kurulacak olup, bu fondan yapılacak harcamalarda söz konusu Kanunun 13'üncü maddesine riayet edileceği belirtilmiş olup, bu husus sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 3: İşyerlerinden Alınması Gereken Çevre Temizlik Vergisinin Bazı İşyerlerinden Alınmaması, Tahakkuk ve Takibinin Yapılmaması

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "4. Çevre Temizlik Vergisi" başlıklı Mükerrer 44'üncü maddesinde;

www.balioglu.net

"Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalar çevre temizlik vergisine tabidir.

...

Verginin mükellefi, binaları kullananlardır. Mükellefiyet binanın kullanımı ile başlar.

...

***(Değişik beşinci fıkra: 30/12/2004-5281/18 md.)** İşyerleri ve diğer şekilde kullanılan binalara ait Çevre Temizlik Vergisi, aşağıdaki tarifeye göre alınır ve büyükşehirlerde %25 artırımlı uygulanır.*

Yıllık Vergi Tutarı (YTL)

Bina Grupları	1. Derece	2. Derece	3. Derece	4. Derece	5. Derece
1. Grup	1.400	1.120	840	700	560
2. Grup	850	670	500	420	340
3. Grup	560	450	340	280	225
4. Grup	280	225	170	140	115
5. Grup	170	140	100	85	70
6. Grup	85	70	50	40	30
7. Grup	30	25	18	15	12

www.balioglu.net

İş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi, belediyelerce binaların tarifedeki derecelere intibak ettirilmesi üzerine her yılın Ocak ayında yıllık tutarı itibarıyla tahakkuk etmiş sayılır. Tahakkuk eden vergi, bir defaya mahsus olmak üzere, belediyelerin ilan mahallerinde bir ay süreyle topluca ilan edilir. İş yeri ve diğer şekilde kullanılan binalarla ilgili olarak tahakkuk eden bu vergi, her yıl, emlak vergisinin taksit sürelerinde ödenir."

Denilmektedir.

Kâhta Belediyesinin 2018 yılı denetimi neticesinde; Kâhta'da 3784 ruhsatlı işyeri bulunmasına rağmen, çevre temizlik vergisi beyanı bulunan işyeri sayısı sadece 2459 olarak gerçekleşmiştir. Kalan 1325 işyeri ise çevre temizlik vergisi ödememekte ve bu işyerlerine söz konusu vergi tahakkuk ettirilmemektedir. Beyanı bulunan mükellef sayısının toplam ruhsatlı işyeri sayısına oranı %65'tir. Kalan %35'lik orana tekabül eden 1325 işyerinden alınmayan bir vergi kaybı söz konusudur.

Diğer yandan; 5018 sayılı Kanun hükümlerine göre, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanılması esastır. Yine 5018 sayılı Kanun'a ve 5393 sayılı

Kanun'a göre kamu görevlilerinin kamu alacağının tarh, tahakkuk ve tahsil yönünden dolayı önemli görev ve sorumlulukları bulunmaktadır.

Bu nedenle, söz konusu verginin tahakkuk ettirilmesiyle ilgili beyanların alınması için kapsamlı bir çalışma yapılmasının yararlı olacağı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Çevre temizlik vergisi tahakkuku ve tahsili yapılmayan 1325 işyeri ile ilgili olarak Emlak ve İstimlak Müdürlüğümüzce 3784 İşyeri dosyası incelenerek çevre temizlik vergisi mükellefi bulunmayan işyerleri için çevre temizlik vergisi tahakkuku yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında Emlak ve İstimlak Müdürlüğünce 3784 işyeri dosyası incelenerek çevre temizlik vergisi mükellefi bulunmayan işyerleri için çevre temizlik vergisi tahakkuku yapılacağı belirtilmiş olup, bu husus sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 4: İşyerlerine Asılan Tabelalar İçin İlan Reklam Vergisi Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması

www.balioglu.net

2464 sayılı Kanun'un "İlan ve Reklam Vergisi" başlıklı bölümün "Konu" başlıklı 12'nci maddesinde: *"Belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü İlan ve reklam, İlan ve Reklam Vergisine tabidir."*

"Mükellef ve sorumlu" başlıklı 13'üncü maddesinde: *"İlan ve Reklam Vergisinin mükellefi, yurt dışından gönderilen ilan ve reklamlar dâhil olmak üzere, ilan ve reklamı kendi adına yapan veya yaptıran gerçek veya tüzelkişilerdir.*"

"Verginin tarhı ve ödenmesi*"* başlıklı 16'ncı maddesinde ise:

"*Vergiye tabi ilan ve reklamlarda, ilan ve reklam işinin mükellefçe yapılması halinde ilan veya reklam işinin yapılmasından önce mükellef tarafından, ilan ve reklam işinin bu işi mutad meslek olarak ifa edenler tarafından yapılması halinde ilan ve reklam işini yapanlarca ilan veya reklamın yapıldığı ayı takip eden ayın 20 nci günü akşamına kadar verilecek beyanname üzerine, tarh ve tahakkuk ettirilir. Beyannameler vergi tarifesinin 1, 2, 3, 4, 5 ve 6'ncı bentlerinde yazılı ilan ve reklamlarda bunların yayınlandığı, dağıtıldığı veya teşhir edildiği mahall*in belediyesine *verilir,*

İlan ve Reklam Vergisi, beyanname verme süresi içinde ödenir. Şu kadar ki belediye meclisleri vergi tarifesinin 1, 2 ve 4'üncü bentlerinde yazılı yıllık ilan ve reklamlara ait vergileri, yılı içinde, iki eşit taksitte almaya yetkilidirler.

İlan ve Reklam Vergisinin ödendiğinin belgelendirilmesi yönünden ilgili belediyeler gerekli usulleri ihdas edebilirler." hükümleri bulunmaktadır.

Yapılan incelemede; 3784 adet işyeri çalışma ruhsatı almasına rağmen bu işyerlerinden 660 tanesinin ilan ve reklam vergisi beyanı bulunduğu görülmüştür. Kalan 3124 adet işyeri ise, astıkları tabelalardan ilan reklam vergisi ödememekte ve bu işyeri sahiplerine söz konusu vergi tahakkuk ettirilmemektedir. Beyanı bulunan mükellef sayısının toplam ruhsatlı işyeri sayısına oranı %17,44'tür. Kalan %82,56'lık orana tekabül eden 3124 işyerinden alınmayan bir vergi kaybı söz konusudur.

Diğer yandan; 5018 sayılı Kanun hükümlerine göre, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanılması esastır. Yine 5018 sayılı Kanun'a ve 5393 sayılı Kanun'a göre kamu görevlilerinin kamu alacağının tarh, tahakkuk ve tahsil yönünden dolayı önemli görev ve sorumluluklarının olduğu kuşkusuzdur.

Bu nedenle, söz konusu verginin tahakkuk ettirilmesiyle ilgili beyanların alınması için kapsamlı bir çalışma yapılmasının yararlı olacağı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediye sınırları ile mücavir alanlar içindeki işyerlerine asılan tabelalar için İlan ve Reklam Vergisi tahakkuku yapılmayanlar hakkında Belediyemizde 4 adet ilan ekibi kurulmuş olup bu ekiplerin yaptıkları çalışmalar sonucu 1242 yeni ilan ve reklam vergisi mükellefi için tahakkuk oluşturulmuş olup ekiplerimizin çalışmaları devam etmektedir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında işyerlerine asılan tabelalar için ilan ve reklam vergisi tahakkuku yapılmayanlar hakkında Belediyemizce 4 adet ilan ekibi kurulmuş olup, yapılan çalışmalar sonucu 1242 yeni ilan ve reklam vergisi mükellefi için tahakkuk oluşturulmuş, çalışmaların devam ettiği belirtilmiş olup, bu husus sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 5: 100 Kasa Hesabı ile 108 Hazır Değerler Hesabının Kullanılmaması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "100 Kasa hesabı-Hesabın niteliği" başlıklı 49'uncu maddesinde; *"(1) Bu hesap, muhasebe birimleri veznelerince kanuni dolaşım niteliğine sahip ulusal paraların alınması, verilmesi ve saklanmasına ilişkin işlemlerin izlenmesi için kullanılır."*,

"108 Diğer hazır değerler hesabı-Hesabın niteliği" başlıklı 70'inci maddesinde ise;

"(1) Bu hesap, hazır değerler hesap grubunda sayılan hesaplar içerisinde tanımlanmayan ve niteliği itibariyle bu grupta izlenmesi gereken diğer değerlerin izlenmesi için kullanılır." hükümleri yer almış, Yönetmelik'in ilgili maddelerinde de 100 Kasa Hesabı ve 108 Diğer Hazır Değerler Hesabının hangi durumlarda ve ne şekilde kullanılacağı düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

Dolayısıyla bahsi geçen hesapların kullanılıp kullanılmaması hususunda mevzuatta İdarelere verilmiş bir muafiyet söz konusu değildir.

Ancak, Kâhta Belediyesinin 2018 yılı hesabının incelenmesi neticesinde mezkûr hesapların kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Yönetmelik'te belirtilen mali işlemlerde 100 Kasa Hesabı ve 108 Hazır Değerler Hesabının kullanılması gerekmektedir. Dolayısıyla, hem mali tabloların doğru bilgi içermesi ve hem de İdare personeli açısından hukuki bir sorumluluk oluşmaması için belirtilen uygulama hatalarının süresinde düzeltilmesi yararlı olacaktır.

Kamu idaresi cevabında; "Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 49'uncu maddesine göre "100 Kasa Hesabının" ve Yönetmeliğinin 70'inci maddesine göre "108 Diğer Hazır Değerler Hesabının" kullanılması için gerekli dikkat ve özen gösterilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında 100 Kasa Hesabının ve 108 Diğer Hazır Değerler Hesabının kullanılması için gerekli dikkat ve özen gösterileceği belirtilmiş olup, bu husus sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

www.balioglu.net

BULGU 6: Kiraya Verilen Duran Varlıkların Nazım Hesaplarda İzlenmemesi

Kurum bilançosunda kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin nazım hesaplarda izlenmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 475'inci ve 476'ncı maddelerinde 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ve hesabın işleyişi açıklanmıştır. Yönetmelik'in 475'inci maddesinde, bu hesabın kurum bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir. 476'ncı maddesinde hesaba ilişkin "Borç" ve "Alacak" kayıtları açıklanmış; kiraya verilen duran varlıkların, kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba borç, 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak, kira süresi sona erenlerin, kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba alacak, 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına borç kaydedileceği ifade edilmiştir.

Bilançoda kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabına ve 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına kayıtlarının yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Kurum taşınmazlarından kiraya verilenlerin "990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı" ve "999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı"nda izlenmesi için ihale biriminden kira dosyaları istenmiş olup kiraya verilmiş taşınmazlar ve

yeni kiraya verilecek taşınmazların ilgili hesaplarda izlenmesi hususunda gerekli dikkat ve özen gösterilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında Kiraya Verilen Duran Varlıkların nazım hesaplarda izlenmesi için kira dosyaları incelenerek kiraya verilen taşınmaz ve yeni verilecek taşınmazların ilgili hesaplarda izlenmesinin sağlanacağı belirtilmiş olup, bu husus sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 7: Teminat Mektuplarının Muhasebe Hesaplarında İzlenmemesi

İdarenin, mal, hizmet ve yapım işleri için düzenlenen ihaleler kapsamında alınan geçici ve kesin teminat mektuplarını muhasebe kayıtlarına almadığı tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 33'üncü maddesinde; ihalelerde, teklif edilen bedelin %3'ünden az olmamak üzere, istekli tarafından verilecek tutarda geçici teminat alınacağı düzenlenmiştir. Aynı Kanun'un 43'üncü maddesinde ise; taahhüdün sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesini sağlamak amacıyla, sözleşmenin yapılmasından önce ihale üzerinde kalan istekliden ihale bedeli üzerinden hesaplanmak suretiyle %6 oranında kesin teminat alınacağı hüküm altına alınmıştır.

www.balioglu.net

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 434'üncü maddesinde; Bu hesabın, muhasebe birimlerine teminat ve depozito olarak teslim edilen teminat ve garanti mektupları ile şahsi ve garantiye ilişkin belgeler ve bunlardan ilgililerine geri verilenler veya paraya çevrilenlerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. "Hesaba İlişkin İşlemler" başlıklı 435'inci maddesinde; nakit dışı alınan teminat mektuplarının muhasebe birimine gönderileceği ve muhasebe birimlerince alındı belgesi karşılığında alınan teminat mektuplarının veznede saklanacağı belirtilmektedir. Yine aynı Yönetmelik'in 436'ncı maddesine göre muhasebe birimine teslim edilen teminat mektupları 910 Teminat Mektupları Hesabına borç, 911 Teminat Mektupları Emanet Hesabına da alacak kaydedileceği düzenlenmiştir. Teminat mektuplarının hak sahiplerine iadesi, irat kaydedilmesi gibi hallerde ise 911 Teminat Mektupları Emanet Hesabına borç, 910 Teminat Mektupları Hesabına alacak kaydedilerek kapanışın gerçekleştirileceği ifade edilmiştir.

Yapılan incelemeler sonucunda mal, hizmet ve yapım işleri için düzenlenen ihaleler kapsamında alınan 1.097.931,00 TL'lik geçici ve kesin teminat mektuplarının yukarıda belirtildiği şekilde muhasebe kayıtlarına alınmadığı tespit edilmiştir. Sonuç olarak 910 Teminat Mektupları Hesabı ve 911 Teminat Mektupları Emanet Hesabına kaydedilmeyen geçici ve kesin teminat mektupları tutarı mali tablolarda eksik gözükmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Yapılmış olan ihalelere ilişkin olarak alınmış olan teminat mektupları ile bundan sonraki süreçte alınacak teminat mektuplarının muhasebe birimine

iletilmesi, ihale biriminden istenilmiş olup 910 Teminat Mektupları Hesabı ile 911 Teminat Mektupları Emanet hesabına kaydedilmesine özen gösterilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında alınan teminat mektuplarının muhasebe birimine iletilmesinin sağlanması ve 910 Teminat Mektupları Hesabı ile 911 Teminat Mektupları Emanet Hesabına kaydedilmesine özen gösterileceği belirtilmiş olup, bu husus sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 8: Tapu İdaresinden Kamulaştırma İşlemlerine İlişkin Bilgi Edinilmemesi Sonucu Kamulaştırılan Taşınmazlarla İlgili Emlak Vergisi Takibinin Yapılmaması

Kâhta Belediyesi sınırları içerisinde yapılmış olan kamulaştırma işlemlerinin ilçe Tapu Müdürlüğü tarafından ilgili belediyeye bildirilmediği, bu bildirimin yapılmamış olması nedeniyle kamulaştırılan taşınmazlar için beyan edilen emlak vergisi değerleri ile kamulaştırma bedelleri arasında fark oluşup oluşmadığının kontrol edilemediği anlaşılmıştır.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun *"Vergilendirme"* başlıklı 39'uncu maddesinde *"Kamulaştırılan taşınmazın kamulaştırıldığı yıla ait emlak vergisi tarhına esas olan vergi değeri, kesinleşen kamulaştırma bedelinden az olduğu takdirde, kamulaştırma bedeli ile vergi değeri arasındaki fark üzerinden, cezalı emlak vergisi tarh olunur."* hükmü bulunmaktadır.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 33'üncü maddesi 1'inci fıkrası 6'ncı bendinde *"Bir bina veya arazinin taksim veya ifraz edilmesi veya mükellefinin değişmesi (Araziden bir kısmının istimlak edilmesi de ifraz hükmündedir.)"* vergi değerini tadil eden sebeplerden biri olarak sayılmıştır.

Kanunun *"Bildirim Verme Süresi"* başlıklı 23'üncü maddesinde ise;

"Bu Kanunun 33'üncü maddesinde (8 numaralı fıkra hariç) yazılı vergi değerini tadil eden nedenlerin bulunması halinde (geçici ve daimi muafiyetten faydalanılması hali dahil) emlâk vergisi bildirimi verilmesi zorunludur. Devlete ait arazi için bildirim verilmez.

Bildirimler;

a) Yeni inşa edilen binalar için, inşaatın sona erdiği veya inşaatın sona ermesinden evvel kısmen kullanılmaya başlanmış ise her kısmın kullanılmasına başlandığı bütçe yılı içerisinde,

b) Bu Kanunun 33'üncü maddesinde (8 numaralı fıkra hariç) yazılı vergi değerini tadil eden sebeplerin doğması halinde, değişikliğin vuku bulduğu bütçe yılı içerisinde Emlâkın bulunduğu yerdeki ilgili belediyeye verilir."

Denilmiştir.

Aynı Kanunun; *"Usul hükümleri"* başlıklı 37'nci maddesinde *"Bu Kanunda geçen "Vergi dairesi" tabiri, belediyeleri ifade eder."*

www.balioglu.net

"Ödeme süresi" başlıklı 30'uncu maddesinin son fıkrasında ise "*Devir ve ferağı yapılan bina ve arazinin, devir ve ferağın yapıldığı yıl ile geçmiş yıllara ait ödenmemiş Emlak Vergisinin ödenmesinden devreden ve devralan müteselsilen sorumlu tutulurlar. Devralanın mükellefe rücu hakkı saklıdır. Tapu daireleri devir ve ferağ işlemini, işlemin yapıldığı ayı takip eden ayın 15'inci günü akşamına kadar ilgili belediyelere bildirir."*

Hükümleri yer almaktadır.

Gayrimenkul mülkiyetinin kamu tüzel kişiliği adına tescil edildiği kamulaştırma işlemlerinin mevzuat gereği ilgili belediyeye bildirilmemesi nedeniyle; kamulaştırılarak kamu tüzel kişiliği adına tescil edilmiş olan gayrimenkullere ilişkin daha önce beyanname verilip verilmediği, kamulaştırılan taşınmazların emlak vergisi borcu bulunup bulunmadığı, verginin ödenip ödenmediği, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'ndan kaynaklanan ek emlak vergisi doğması halinde beyan edilip edilmediği hususları belediye tarafından kontrol edilememektedir. Yine bildirim yapılmamış olması nedeniyle, beyanname verilmiş olan gayrimenkullerde kamu adına tescil tarihinden sonra vergi tahakkuku yapılmaması gerekirken, eski malik adına tahakkuk yapılmaya devam etme riski bulunmaktadır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ve açıklanan nedenlerle; Kamulaştırma Kanunu ve Emlak Vergisi Kanunu kapsamındaki işlemler konusunda tapu idaresinin belediyeyi zamanında bilgilendirmesinin sağlanması, bilgi ve veri paylaşımının düzenli olarak yerine getirilmesi hususlarının yazışma yapılarak ilgili tapu idaresine bildirilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "Belediye sınırları içerisinde yapılan kamulaştırma işlemlerinin Tapu İdaresi tarafından Belediyemize bildirilmemesi nedeniyle taşınmazların emlak vergisi değeri ile kamulaştırma bedellerinin karşılaştırılamaması, bunun sonucu olarak kamulaştırma işlemlerine ilişkin ek emlak vergisi tahakkuk ve tahsili yapılamamıştır. Kamulaştırma işlemlerine ilişkin ek emlak vergisinin tahakkuk ve tahsilinin yapılabilmesi için Emlak ve İstimlak Müdürlüğümüzce İlçe Tapu İdaresine yazı yazılmış olup kamulaştırma işlemlerinin Belediyemize bildirilmesi istenmiştir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında kamulaştırma işlemlerine ilişkin ek emlak vergisinin tahakkuk ve tahsilinin yapılabilmesi için Emlak ve İstimlak Müdürlüğünce İlçe Tapu İdaresine yazı yazılmış olup kamulaştırma işlemlerinin Belediyeye bildirilmesi istenmiş olup, bu husus sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 9: Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporunun Yayımlanmaması

Kâhta Belediyesinin 2018 yılına ilişkin işlemlerinin incelenmesi neticesinde; 5018 sayılı Kanun'un 30'uncu maddesi gereğince hazırlanıp kamuoyuna duyurulması gereken Mali Durum ve Beklentiler Raporunun hazırlanmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kanun'un *"Malî saydamlık"* başlıklı 7'nci maddesine göre, her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında denetimin sağlanması için kamuoyunun zamanında bilgilendirilmesi gerekmektedir. Bu amaçla; bütçelerin hazırlanması, yetkili organlarda görüşülmesi, uygulanması ve uygulama sonuçları ile raporların kamuoyuna açık ve ulaşılabilir olması zorunludur.

Aynı Kanun'un 30'uncu maddesinin 3'üncü fıkrasında ise; *"Genel yönetim kapsamındaki idareler bütçelerinin ilk altı aylık uygulama sonuçları, ikinci altı aya ilişkin beklentiler ve hedefler ile faaliyetlerini; Cumhurbaşkanlığı ise merkezî yönetim bütçe kanununun ilk altı aylık uygulama sonuçları, finansman durumu, ikinci altı aya ilişkin beklentiler ve hedefler ile faaliyetleri kapsayan malî durumu temmuz ayı içinde kamuoyuna açıklar."* hükmü yer almaktadır.

Bu düzenleme ile; kamu hizmetlerinin yürütülmesinde ve bütçe uygulamalarında saydamlığın ve hesap verebilirliğin artırılması, kamuoyunun, kamu idareleri üzerindeki genel denetim ve gözetim fonksiyonunun gereği gibi gerçekleştirilmesinin sağlanması amaçlanmıştır. Mali saydamlık ve hesap verilebilirliğin gereği olarak; İdarenin ilk altı aylık bütçe uygulama sonuçları ile ikinci altı aya ilişkin beklenti, hedef ve faaliyetlerini kapsayan 2018 Yılı Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporunun temmuz ayı içinde ve sonrasında kamuoyuna açıklanmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunun 30'uncu maddesinin 3'üncü fıkrasına göre Belediyemiz bütçesinin ilk altı aylık uygulama sonuçları, ikinci altı aya ilişkin beklentiler ve hedefler ile faaliyetlerini gösteren Mali Durum ve Beklentiler Raporunun yayınlanması sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında Belediye bütçesinin ilk altı aylık uygulama sonuçları, ikinci altı aya ilişkin beklentiler ve hedefler ile faaliyetlerini gösteren Mali Durum ve Beklentiler Raporunun yayınlanması sağlanacağı belirtilmiş olup, bu husus sonraki yıl denetimlerinde izlenecektir.

www.balioglu.net

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

9. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR

2018 MALİ YILI BİLANÇOSU

Hesap	Aktif	Açıklama	D.S. TUTARI	Hesap	Pasif	Açıklama	D.S. TUTARI
1	I	DÖNEN VARLIKLAR	24.124.123,52	3	III	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLARI	18.951.816,35
10	A	HAZIR DEĞERLER	459.894,00	30	A	KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	778.190,92
100	1	Kasa Hesabı		300	1	Banka Kredileri Hesabı	778.190,92
101	2	Alınan Çekler Hesabı		303	2	Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı	
102	3	Banka Hesabı	459.717,21	304	3	Cari Yılda Ödenecek Tahviller Hesabı	
103	4	Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı (-)		309	4	Kısa Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı	
104	5	Proje Özel Hesabı		31	B	KISA VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR HESABI	
105	6	Döviz Hesabı		310	1	Cari Yılda Ödenecek Dış Mali Borçlar Hesabı	
106	7	Döviz Gönderme Emirleri Hesabı (-)		32	C	FAALİYET BORÇLARI	8.347.127,60
108	8	Diğer Hazır Değerler Hesabı		320	1	Bütçe Emanetleri Hesabı	8.347.127,60
109	9	Banka Kredilerinden Alacaklar Hesabı	176,79	322	2	Bütçeleştirilecek Borçlar Hesabı	

www.balioglu.net

11	B	MENKUL KIYMET VARLIKALR HESABI		33	D	EMANET YABANCI KAYNAKLAR	596.735,80
117	1	Menkul Varlıklar Hesabı		330	1	Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	
118	2	Diğer Menkul Kıymet ve Varlıklar hesabı		333	2	Emanetler Hesabı	596.735,80
12	C	FALİYET ALACAKLARI	3.742.657,01	34	E	ALINAN AVANSLAR	
120	1	Gelirlerden Alacaklar Hesabı		340	1	Alınan Spariş Avansları Hesabı	
121	2	Gelirlerden Takipli Alacaklart Hesabı	3.742.657,01	349	2	Alınan Diğer Avanslar Hesabı	
122	3	Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı		36	F	ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	9.229.762,03
126	4	Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı		360	1	Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı	
13	D	Kurum Alacaklar		361	2	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı	
132	1	Kurumca Verilen Boorçlardan Alacaklar Hesabı		362	3	Fonlara veya Diğer Kamu İdarelieri Adına Yapılan Tahsilatlar	528.654,24
137	2	Takipteki Kurum Alacakları Hesabı		363	4	Kamu İdareleri Payları Hesabı	
14	E	DİĞER ALACAKLAR	495,00	368	5	Vadesi Geçmiş Ertenmiş veya	8.701.107,79

www.balioglu.net

						Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğe	
140	1	Kişlerden Alacaklar Hesabı	495,00	37	G	BORÇ VE DİĞER KARŞILIKLARI	
15	F	STOKLAR		372	1	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	
150	1	İlk Madde ve Malzemam Alımları Hesabı		379	2	Diğer Borç ve Gider Karşolıkları Hesabı	
153	2	Ticari Mallar Hesabı		38	H	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	
157	3	Diğer Stoklar Hesabı		380	1	Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı	
16	G	ÖN ÖDEMELER	1.000,00	381	2	Gider Tahakkukları Hesabı	
160	1	İş Avans ve Kredileri Hesabı		39	I	DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	
161	2	Personel Avansları Hesabı		391	1	Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı	
162	3	Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı	1.000,00	397	2	Sayım Fazlaları Hesabı	
164	4	Akreditifler Hesabı		399	3	Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabı	
165	5	Mahsup Dönemine Aktarılan Avans ve Krediler Hesabı		4	IV	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	83.904.083,50
166	6	Proje Özel Hesabından Verilen Avans ve Krediler		40	A	UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	43.611.889,94

www.balioglu.net

		Hesabı					
167	7	Doğrudan Dış Proje Kredi Kullanımları Avans ve Krediler Hesa		400	1	Banka Kredileri Hesabı	43.611.889,94
18	H	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER		403	2	Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı	
180	1	Gelecek Aylara Ait Gider Hesabı		404	3	Tahviller Hesabı	
19	I	DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	19.920.077,51	409	4	Uzun Vadeli Diğer DIş Mali Borçlar	
190	1	Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı	19.920.077,51	41	B	UZUN VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	
191	2	İndirilecek Katma Değer Vergsi Hesabı		410	1	Dış Mali Borçlar Hesabı	
197	3	Sayım Noksanları Hesabı		43	C	DİĞER BORÇLAR	10.360.525,27
2	II	DURAN VARLIKLAR	101.802.811,95	430	1	Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	
21	A	MENKUL KIYMET VARLIKLARI		438	2	Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçklar Hesab	10.360.525,27
217	1	Menkul Varlıklar Hesabı		44	D	ALINAN AVANSLAR	
218	2	Diğer Menkul ve Kıymet Varlıkları Hesabı		440	1	Alınan Sipariş AVansları Hesabı	
22	B	FAALİYET ALACAKLARI	3.921,86	449	2	Alınan Diğer Avanslar Hesabı	
220	1	Gelirlerden Alacaklar Hesdabı		47	E	BORÇ VE DİĞER KARŞILIKLAR	1.000,00

www.balioglu.net

222	2	Gelirleden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı		472	1	Kıdem Tazmiatı Karşılığı Hesabı	1.000,00
23	C	KURUM ALACAKLARI		479	2	Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabı	
232	1	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı		48	F	GELECEK YILLARA AİT GELİR VE GİDER TAHAKKUKLARI	29.930.668,29
24	D	MALİ DURAN VARLIKLAR	7.049.414,09	480	1	Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı	
240	1	Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	7.049.414,09	481	2	Gider Tahakkukları Hesabı	29.930.668,29
241	2	Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesab	50.000,00	49	G	DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	
247	3	Sermaye Taahhütleri Hesabı (-)	150.000,00	499	1	Diğer uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabı	
25	E	MADDİ DURAN VARLIKLAR	64.818.807,71	5	V	ÖZ KAYNAKLAR	23.071.035,62
250	1	Arazi ve Arsalar Hesabı	1.940.095,57	50	A	NET DEĞERLER	17.088.041,38
251	2	Yeraktı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	31.453.313,33	500	1	Net Değerler Hesabı	17.088.041,38
252	3	Binalar Hesabı	4.608.647,51	52	B	YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI	
253	4	Tesisi Makine	22.993.335,56	522	1	Yeniden Değerleme	

www.balioglu.net

		ve Cihazlar Hesabı				Farkları Hesabı	
254	5	Taşıtlar Hesabı	3.876.183,39	57	C	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYE SONUÇLARI	21.565.308,54
255	6	Demirbaşlar Hesabı	1.115.203,45	570	1	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı	21.565.308,54
256	7	Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı		58	D	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	27.590.387,35
257	8	Birkmiş Amortismalar Hesabı (-)	1.167.971,10	580	1	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı	27.590.387,35
258	9	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesdabı		59	E	DÖNEM FALİYET SONUÇLARI	12.008.073,05
259	10	Yatırım Avansları Hesabı		590	1	Dönem Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı	12.008.073,05
26	F	MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR		591	2	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı (-)	
260	1	Haklar Hesabı					
264	2	Özel Maliyetler Hesabı					
268	3	Birikmiş Amortismanlar Hesabı					
28	G	GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	29.930.668,29				
280	1	Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabı	29.930.668,29				
29	H	DİĞER DURAN VARLIKLAR					

www.balioglu.net

		HESABI					
294	1	Elden Çıkartılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı					
297	2	Diğer Çeşitli Duran Varlıklar Hesabı					
299	3	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)					
		T O P L A M :	125.926.935,47			T O P L A M :	125.926.935,47

www.balioglu.net

2018 MALİ YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	N-2 YILI	N-1 YILI	CARİ YIL (N)
	I	II	III	IV				
630	01				Personel Giderleri	10.580.275,80	12.077.391,90	13.040.220,81
630	02				Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	2.961.580,07	2.001.868,78	2.233.338,30
630	03				Mal ve Hizmet Alım Giderleri	27.531.586,71	21.260.619,34	28.146.905,75
630	04				Faiz Giderleri	367.863,79	2.513.898,61	3.766.963,79
630	05				Cari Transferler	1.354.702,80	479.778,97	659.514,09
630	07				Sermaye Transferleri	186.083,23	309.332,18	114.611,27
630	13				Amortisman Giderleri	3.300,00	123.722,40	1.007.948,70
GİDERLER TOPLAMI						42.985.392,40	38.766.612,18	48.969.502,71

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GELİRİN TÜRÜ	N-2 YILI	N-1 YILI	CARİ YIL (N)
	I	II	III	IV				
600	01				Vergi Gelirleri	2.381.394,90	2.601.330,76	3.757.198,51
600	03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.854.064,00	4.055.004,61	5.272.435,45
600	04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	913.647,69	90.000,00	13.000,00
600	05				Diğer Gelirler	36.859.148,36	44.369.158,98	51.934.941,80
600	11				Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	8.428.894,02	18.535,26	0,00
GELİRLER TOPLAMI						51.437.148,97	51.134.029,61	60.977.575,76

FAALİYET SONUCU (+/-)	**8.451.756,57**	1

www.balioglu.net

www.balioglu.net

ADIYAMAN KAHTA BELEDİYESİ

2018 YILI

SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM

RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. **ÖZET** **32**

2. **KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU** **32**

3. **SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU** **33**

4. **DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI** **33**

5. **GENEL DEĞERLENDİRME** **33**

6. **DENETİM BULGULARI** **35**

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Bulguları

1. Stratejik Planda Maliyetlendirme Yapılmaması

2. 2018 Yılı Performans Programının Hazırlanmaması

3. Performans Ölçüm Sisteminin Sağlıklı ve Güvenilir Biçimde İnşasına Yönelik Veri Kayıt Sisteminin Oluşturulmaması

www.balioglu.net

1. ÖZET

Bu rapor, Adıyaman Kâhta Belediyesinin 2018 yılı performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay "*hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim*" olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Kâhta Belediyesinin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan ve
- 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu

Yapılan denetimlerden elde edilen belge, bilgi ve bulgular çerçevesinde; Kamu idaresinin 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu'nun mevcut olduğu, Stratejik Planın ve Faaliyet Raporunun zamanında hazırlandığı, ancak 2018 yılı Performans Programının ise hazırlanmadığı görülmüştür. Ayrıca Kurumun performans hedef veya göstergelerine yönelik tüm performans bilgisinin toplandığı, analiz edildiği ve üretildiği bir veri kayıt sisteminin henüz oluşturulmadığı anlaşılmıştır.

www.balioglu.net

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

www.balioglu.net

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, Kâhta Belediyesi'nin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2018 yılı performans denetimi kapsamında Kâhta Belediyesi'nin 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Yapılan inceleme sonucunda, Kurum, 2015-2019 dönemine ait Stratejik Planını hazırlayarak "mevcudiyet" kriterini sağlamış, Stratejik Plan mevzuatta öngörülen sürede tamamlandığından "zamanlılık" kriterlerini yerine getirmiştir. Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzuna göre Stratejik Planda yer alması gereken unsurların tam olarak bulunması nedeniyle "sunum" kriteri yerine getirilmiştir. Kamu İdaresi, Stratejik Planda misyon ve vizyonunu gerçekleştirmek üzere 14 başlık altında toplam 39 amaç ve 125 hedef belirlemiştir. Plan'da yer alan hedeflerin ilgililik, ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma kriterlerine göre

değerlendirilmesi neticesinde, hedeflerin amaçlarla ilgili ve ölçülebilir olduğu ve iyi tanımlanma kriterini sağladığı değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi, 2018 yılına ilişkin performans programını zamanında hazırlamayarak "mevcudiyet", "zamanlılık" ve "sunum" kriterlerini yerine getirmemiştir. Dolayısıyla Performans Programı Hazırlama Rehberine göre performans programında yer alması gereken hususlar incelemeye tabi tutulamamıştır.

Kurum, 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu'nu zamanında hazırlayarak "mevcudiyet" ve "zamanlılık" kriterlerini yerine getirmiştir. Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'e göre faaliyet raporunda yer alması gereken unsurların raporda bulunması nedeniyle "sunum" kriteri de yerine getirilmiştir. Kamu İdaresi Performans Programını hazırlamadığından Faaliyet Raporu'nda tutarlılık, doğrulanabilirlik, geçerlilik/ikna edicilik kriterlerine göre değerlendirme yapılamamıştır.

Faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve değerlendirilmesi kapsamında; Kurumun hedef ve göstergeleri ile ilgili gerçekleşme sonuçlarını ölçen ve raporlayan bir veri kayıt sisteminin bulunmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesi

BULGU 1: Stratejik Planda Maliyetlendirme Yapılmaması

Kâhta Belediyesinin 2015-2019 dönemi Stratejik Planının incelenmesi neticesinde, stratejik planın Kamu idareleri için Stratejik Planlama Kılavuzunda yer alan "Maliyetlendirme" ile ilgili ilkelerine uygun olarak hazırlanmadığı; maliyet toplamı ve kaynak ihtiyacının stratejik planda yer almadığı görülmüştür.

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzunun "Maliyetlendirme" başlığı altında *"Maliyetlendirme sürecindeki temel amaç, geliştirilen politikaların ve bunların yansıtıldığı amaç ve hedeflerin gerektirdiği maliyetlerin ortaya konulması suretiyle politika tercihlerinin ve karar alma sürecinin rasyonelleştirilmesine katkıda bulunmaktır. Maliyetlendirme, kamu idarelerinin stratejik planları ile bütçeleri arasındaki bağlantıyı güçlendirmeyi ve harcamaların önceliklendirilmesi sürecine yardımcı olmayı amaçlamaktadır."* denilmektedir.

www.balioglu.net

Yine aynı bölümde ifade edildiği gibi her bir hedefi gerçekleştirmeye dönük faaliyet/projelerin ortaya konulması sonrasında faaliyet/projelerin bütçe ile ilişkisinin kurulması gerekmektedir. Bu amaçla önce her bir hedef için gerekli faaliyet ve projelerin maliyet tahminleri yapılarak bir hedefin yaklaşık maliyetine ulaşılacaktır. Hedeflerin maliyet tahmini toplamından her bir amacın tahmini maliyetine, amaç maliyetleri toplamından ise stratejik planın o yılki tahmini maliyetine ulaşılacaktır. Beş yıllık toplam ise planın toplam tahmini maliyetini verecektir.

İdare toplam tahmini maliyetleri elde edilebilecek kaynaklarla karşılaştırmalıdır. Bu karşılaştırmayı yapabilmek için yıllar itibariyle hangi kaynaklardan hangi gelirlerin elde edileceği tahmin edilmelidir. Bu amaçla stratejik planın her bir yılı için tahmin edilen maliyetler için tahsis edilen kaynakların da stratejik planda yer alması gerekmektedir. Tahmini maliyetlerin tahsis edilen kaynakları aşması durumunda stratejik amaç ve hedeflerde maliyetleri azaltmaya yönelik bazı değişiklikler yapılmalıdır.

Sonuç olarak, idarenin 2015-2019 Yılı Stratejik Planında, stratejik plan dönemi için toplam tahmini maliyet ve stratejik plan döneminde elde edilebilecek toplam kaynak tablosunun yer alması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun "Stratejik plân ve performans programı" başlıklı 41'inci maddesinde, Belediye başkanları, mahallî idareler genel seçimlerinden itibaren altı ay içinde; kalkınma plânı ve programı ile varsa bölge plânına uygun olarak stratejik plân ve ilgili olduğu yılbaşından önce de yıllık performans programı hazırlayıp belediye meclisine sunar hükmü bulunmaktadır. 31 Mart mahalli idareler genel

seçimlerini müteakip, Belediyemizin 2020-2024 dönemi Stratejik Planı hazırlanacak olup, Stratejik Planda Belediyemizin amaç, politika ve hedeflerinin maliyetlendirilmesinin yapılması hususuna dikkat ve özen gösterilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında 2020-2024 Stratejik Planın hazırlanması aşamasında maliyetlendirme yapılması hususuna dikkat ve özen gösterileceği belirtilmiştir. Söz konusu husus sonraki dönemlerde izlenecektir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesi

BULGU 2: 2018 Yılı Performans Programının Hazırlanmaması

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Stratejik plan ve performans programı" başlıklı 41'inci maddesinde, belediye başkanlarının kalkınma planı ve programı ile varsa bölge planına uygun olarak stratejik planın ve ilgili olduğu yılbaşından önce de yıllık performans programı hazırlayıp meclislerine sunması, bunların bütçenin hazırlanmasına esas teşkil etmesi ve meclislerinde bütçeden önce görüşülerek kabul edilmesi öngörülmektedir.

5018 sayılı Kanun'un "Stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme" başlıklı 9'uncu maddesi 4'üncü fıkrasına göre kamu idarelerinin yürütecekleri faaliyet ve projeler ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı hazırlamaları gerekmektedir.

www.balioglu.net

08.07.2008 tarih ve 26927 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İdarelerinde Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik'in "Üst yöneticilerin sorumluluğu" başlıklı 6'ncı maddesinde; üst yöneticilerin, performans programlarının bu Yönetmelik'te ve Performans Programı Hazırlama Rehberi'nde belirlenen esas ve usullere uygun olarak hazırlanmasından ve uygulanmasından, sorumlulukları altındaki kaynakların performans hedefleri ve hizmet gereklerine uygun olarak etkili, ekonomik ve verimli şekilde kullanılmasından; mahalli idarelerde meclislerine karşı sorumlu oldukları ifade edilmektedir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinden açık bir şekilde anlaşılacağı üzere belediyelerin performans programı hazırlaması zorunludur ve üst yönetici olan belediye başkanı performans programı hazırlanmasından ve uygulanmasından belediye meclisine karşı sorumludur.

Yapılan incelemede, Kahta Belediyesinin 2018 yılını kapsayan bir performans programı hazırlamadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "5018 Sayılı Kanunu'nun 9'uncu maddesi ile 5393 Sayılı Kanunu'nun 41'inci maddesi gereğince yürüteceğimiz faaliyetler ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren hazırlanması gereken performans

programımızı, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 22'nci maddesi gereğince, Belediye Başkanımızın 2019 Haziran ayı sonuna kadar Stratejik Plan ve Performans Programına uygun olarak 2020 Mali Yılı Bütçesini hazırlamak üzere birimlere çağrı yapılarak, bütçe çalışmaları başlatılıp, "Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik" ile "Performans Programı Hazırlama Rehberi'nde belirtilen esaslara uygun olarak Kurumumuzun performans programı hazırlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında 2020 Performans Programının hazırlanacağını belirtmişlerdir. Söz konusu husus sonraki denetim dönemlerinde izlenecektir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi Ve Değerlendirilmesi

www.balioglu.net

BULGU 3: Performans Ölçüm Sisteminin Sağlıklı ve Güvenilir Biçimde İnşasına Yönelik Veri Kayıt Sisteminin Oluşturulmaması

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu'nun "İzleme ve Değerlendirme" başlıklı 7'nci bölümünde, *"İzleme ve değerlendirmenin etkin yapılabilmesi, ancak uygun veri ve istatistiklerin temin edilmesi ile mümkündür. Amaca uygun, doğru ve tutarlı verilerin varlığı, stratejik planın başarısının ölçülmesi ve değerlendirilmesi için olmazsa olmaz bir ön koşuldur. Her bir hedefin izlenip değerlendirilebilmesi için ne tür verilere ihtiyaç duyulduğu, bunların ne şekilde temin edileceği, ihtiyaç duyulan veriler halihazırda toplanmıyorsa nasıl ve ne sıklıkla kim tarafından temin edileceği, bu kapsamdaki kısıtların neler olacağı gibi hususların mutlaka incelenmesi ve cevaplanması gerekir."* denilmektedir.

Performans ölçümünü gerçekleştirmek, hedeflere ulaşma düzeyinin ve sapma gerekçelerinin anlaşılmasını mümkün kılacak performans bilgisinin sistematik olarak toplanmasını ve analizini gerektirmektedir. Bu süreçlerin sağlıklı işleyişi ise ancak önceden belirlenmiş bir iş ve sorumluluklar düzeni tesisi ile performans bilgisi üretiminde kullanılacak verilere ilişkin bir sistem dâhilinde gerçekleşebilir. Uygulamada ise, geleneksel faaliyet raporu üretiminde olduğu gibi, hedeflerin ilgili oldukları birimlerden toplanan bilgiler yılsonunda faaliyet raporunda kullanılmaktadır.

Performans ölçümü için gerekli olan performans bilgisinin oluşturulmasını sağlamak üzere; hangi verilerin toplanmasından kimlerin sorumlu olduğuna, hangi periyotlarda bu verilerin

elde edileceğine, hangi verilerin, nasıl analiz edileceğine, veri güvenirliğini sağlamaya yönelik hangi önlem ve kontrollerin planlandığına ilişkin öngörülere dayalı bir sistemin Kurumca henüz oluşturulmadığı tespit edilmiştir.

Performans ölçüm sisteminin sağlıklı ve güvenilir biçimde inşasına yönelik veri kayıt sisteminin oluşturulması gereklidir.

Kamu idaresi cevabında; "Stratejik Planlama Kılavuzu ve diğer mevzuat hükümlerine göre Kurumumuzda sağlıklı ve güvenilir bir performans ölçümü yapılabilmesi için veri kayıt sistemi oluşturma çalışmaları başlatılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında Veri Kayıt Sisteminin oluşturulmasının sağlanacağı belirtilmiş olup, sonraki denetim dönemlerinde bu husus izlenecektir.

www.balioglu.net

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net